

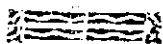

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indült BÉTSBÖL Szereddán 17. Februáriusban 1790.

Mitsoda nap vagyon ma, midőn a' *Deres*, a' XIV-dik *Kurirral* Bétsből ki-indól? — Azt mondják némelyek, hogy *Húshagyó-Kedd*, az az — edgy ezem ízom régi *Pogány Isten* részegen rendelt ünnepeinek azon bé-végző punktuma, mellyen az egész Európai megvilágított Kereszténységnek egy nagyobb része, ezen részeg *Istent* imádja, és ha különben nem, zálogra kapott pénze után-is, ma meg-rézegedni szoros köteletségének tartja. — Ezt a' Keresztények közzül sokan nem minden ok-nélkül tselekeznek; mert ma ézaka a' húst úgy el-hadgyák, hogy holnap ebédig egy falat húst sem esznek. — Jut ezemben, hogy ezen örök emlékezetre fenn maradt Pogány ünnepek bölts szokásairól egykor má' bővebben emlékeztem vala, most hát

más

már csak azt jegyzem-meg, hogy ez az mái *Húshagyó-kedd* a' többtől azzal különbözteti - meg magát, hogy a' midőn máskor, ezen az innepen Bétsben minden szegelyen mulikáitanak — némelyek csak nem az Halál' küzfőéig tanzoltanak — Komédiák, Bálak tartattanak — ma efféle nints — mellyért a' Bétsi Komédiások, Vendégfogadók és Bál házokat tartók, annyira meg illetődtek, hogy mihelyt a' böjt el-múlik, csak alig ha 2 *Húshagyókeddet* nem fognak magoknak hirdetni e' helyett. — A' mulika, Bál, és Komédia nem-lételének oka pedig ez: „A' Felséges Tsászár a' múlt Pénteken Szombatra virradó északán oly nehezen vala, hogy a' maga Doktornak maga ezt mondotta légyen: *több ilyen terhes északát ki-nem álhatok!* melyre nézve az ő Felsége maga kívánságára, a' múlt Szombaton 11 és 12 óra között, a' szent Sakramentumot egész pompával, nyilvánóságoson kisírek-bé az Udvarba, és ő Felsége, az Udvari főbb fejeknek jelen-létekben, Sakramentommal éle. A' Kárdinális Ur azonnal imádságot rendelete, és az ólta minden nap 2 órát, dél előtt és dél után könyörgünk ő Felségiért. E' vala annak-is az oka, hogy a' múlt Szombati Kurunk fekete petséttel fársángla le a' Hazába. — Ez az a' könyörgés, mellyet ő Felségiért szoktunk mindennap 2-szer Bétsben nagy áhittatósággal elmondani, és a' mely Németül ki nyomtatva egy fél-krajtzáron árultatik: — „Minden Hívőknek valóóságos Orvassa, örökké való mindenható Isten! halgasd-mega mi kérésünket, kik a' mi beteg Tsászárunknak a' te szolgádnak egészségéért, a' te irtalmosságodnak lábai előtt esedezünk, hogy ő az ő előbbeni egészségére térvén, a' te segedelmedért, a' te templomodban halákat adhasson. Halgasd meg Uram a' mi kérésünket a' te fiadért a *Jesus. Krisztus* ért, a' ki te veled él és uralkodik a' Szentléleknek edgyességében, mint örökkön örökké való Isten. Amen.“

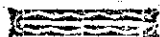
A' Magyar Korona Tsötörtökön, u. m. holaap indittatik-le Budára, melynek le-kisíresere már ez előtt

előtt egynéhány napokkal ki- valának rendelve 4 Ts. Királyi nemes Magyar Testőrző Tisztek, u. m. *Ferdinand Rédl*, *Thadeus Stermenszky*, *Bátszegyei Sámuel* és *Sigárdy György* Hadnagy Urak, kiakel egy másod Gárda Kapitány mégyen; mégyen a' Ts. K. Kintsmester, a' F. edgyesült Udvari Magyar Kantzelláriáról 2 Udvari Titoknokak, u. m. az ifjú *Gróf Pálffy* és *Névery* Urak — a' 2 Korona őrzők u. m. *G. Keglevits* és *G. Nádosdi* Ur ő Excellentziák. Két Testőrzők mindenütt azon szekér mellett ki vont kardal fognak Polta-lovakon, Státziókról Státziókra változva menni, mely szekeren a' Korona lészzen. — Ezen Haza kintsinek le-vitelére rendeltetnek minden meg-álló helyeknél 24 lovak. Az első szekeren egy N. M. K. Testőrző Kapitány; és más 2 Testőrző Hadnagyok lészzenek, kik elől mennek; a' második szekeren lészzen a' Korona, és mellette ló-haton a' 2 Testőrző, ki-vont kardal — ez után mennek a' 2 Titoknak-Urak, a' 2 Korona ötző Urak, és hátul a' tselédek. — A' fegyveres nép is mindenütt rendelést vett, hogy az itt meg kívántató szolgálatra az után készen légyen. — Az első meg-állítás lészzen Kitzén a' *H. Eszterházy* Udvarában, a' 2-dik Győröt a' Püspöki Udvarban, a' 3-dik Esztergomban a' Kárdinális Udvarában, és 4 ed izben így érkezik bé Budára, a' Magyar Haza Anya városába. Mitsoda más környülállások eshetnek és mennek véghez a' le-vitelben, azt ezután irhatjuk meg bizonyoson. — A' mi Pesti mostoha Atyánkfia, a' Magyar Hazából ki-jövő Német Magyar *Kurir*, szóról szóra ezt írja Pésíhről Februárius. 15-dikén: „Végre már kezünknel vagyon Orlova. Ennek által-adásának punktumai Jan. 26-dikán már készen valának, és 27-dikben a' várbeli beteges és fél-mezittelen Törökség, kiknek számok már mintegy 600 ra olvadt vala, ki-költözék, és azt a' Ts. K. Sergek meg-szállák. Mi hiszszük, írja a' fenn nevezett Atyánkfia, hogy ezen tudósítást minden órán nem csak meg-erősítjük, hanem ennek minden környülállásait közölni fogjuk. “

*A Magyar-országi N. Vármegyéknek Fő-Ispánjai,
a' hajdoni Rend-szerint; e' következendők:*

Aba-ujvármegyének	— —	Báró Ortzy László Ur.
Fejér-vármegyének	— —	Gróf Nádasdy Ferentz.
Arad vármegyének	— —	— Almásy Pál Ur.
Arva-vármegyének	— —	— Török András Ur.
Bátsnak	— —	Gróf Hadik András.
Baronyának	— —	— Végh Péter Ur.
Barsnak	— —	Gróf Brunzsfik Antal.
Békésnek	— — B. Ortzy	Josef Adminisztrátor G. Ad- roly Josef helyett.
Bereghnek.	— —	Adminisztrátora V. Ispány Pogány Lajos Schönborn helyett.
Biharnak	— Gr.	Teleki Sámuel V. Kantzellárius Ur.
Borsodnak	— Gr.	Májláth Josef V. Kantzellárius Ur.
Vas Várm.	— —	— Hertzeg Battyáni.
Komárom Várm.	— —	Gróf Nádasdi Mihály.
Tsanád Várm.	— —	— Báró Pronai László.
Tsongrád Várm.	— —	— Gróf Pálffy Léopold.
Gömör Várm.	— —	— B. Pronai Gábor.
Heves és Külső Szólnak Várm.	—	Gróf Eszterházi Károly Püspök Ur.
Honthnak	—	Gróf Tzapáry Pál, Kohári helyett.
Győr Várm.	— —	— Gróf Zitsi Károly.
Krašov Várm.	— —	— Bakhó János Ur.
Liptó Várm.	— —	Gróf Illyésházi János.
Máramaros Várm.	— —	Gróf Haller János.
Matson Várm.	— —	Gróf Eszterházi Ferentz.
Neograd Várm.	—	Gróf Bathányi Josef György.
Nyitra Várm.	— —	— Gróf Forgács Miklós Ur.
Pest, Pilis és Szolth Várm.	—	— Örményi Josef Adminisztrátor a' Pallatinus helyett.
Posony Várm.	— —	Gróf Pálffy János Gen.
Sáros Várm.	— —	— Szent-Ivány Ferentz Ur.
Szepes Várm.	— —	— Gr. Nép. Tótky János.
Syemegek	— —	— Gr. Sigray Károly.
Soprony Várm.	— —	— Hertzeg Eszterházy Miklós.
Esztergom Várm.	— Gr.	Jos. Batyán Orsz. Primálsa.
Szabolts Várm.	— —	— Gr. Sztáray Mihály Ur.

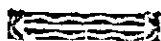

Izalad Várm.	—	Gróf Eszterházy Kázmír Gróf
<i>Altan helyett.</i>		
Izathmár Vár.	—	Gr. Károly Antal Gen. Gárd. Kap.
Temes Vár.	—	B. Splényi József.
Thurotz Várm.	—	Báró Révay Simon Ur.
Tolna Várm.	—	Gr. Györy Ferentz.
Torna Várm.	—	Gr. Keglevits József.
Torontál Várm.	—	Gr. Bathányi János Ur.
Trentsén Vár.	—	Gr. Illyesházi János Ur.
Ugotsa Vár.	—	Gr. Teleky József.
Ungvár Vár.	—	Gr. Sztáray Fül. János.
Veszprim Várm.	—	Gr. Eszterházy Imre Gen.
Zemplin Vár.	—	Gr. Zitsi Ferentz.
Zollyom Vár.	—	Hertz. Grassalkovits.

Horvát és Tothországokban.

Kőrös Vár.	—	—	Szétsény Elek.
Posega Vár.	—	Gr. Balassa Paula Ferentz.	
Szerim Vár.	—	Gr. Tzapári Péter János.	
Szeveri Vár.	—	—	Üress.
Várasd Vár.	—	—	Gr. Erdödy Elek.
Verözt Vár.	—	—	Gr. Nitzki György.
Zabgráb Vár.	—	—	Skerletz Miklós.

Boldog Isten! hozd-fel azt az áldott napot! —
 Ezt olvásuk egy Jan. 4-dikén költ Olasz-orizági
 Levélből: „ Egy bizonyos hatalmas nagy Monárka-
 ha, ki, azon-kivül hogy bölts, ember társát és fe-
 lebaráttját szerető, sok nagy Europai Udvarokkal
 már ezen zenebonás idők előtt meg-edgyezett vala
 azon, hogy az egy fárból — ugyan azon egy faza-
 kos keze által készült edényeket — az egy névről
 neveztető Keresztényeket egy vallásbéli egyenlő ér-
 telem által, az egymás szeretetéhez kaptsolja. Az
 egész munka, szól az író, oda tzelez vala, hogy
 a' Protestánsokat a' Katholikussokkal meg-edgyezett-
 tven, ezeknek némely vallásbéli szovaikat el-töröl-
 tetven, ez alatt a' név alatt: *Keresztény*, minnyá-
 jokat edgyé tehessen. Ugy mondatik, hogy ezen
 bölts tzelezban sok és nagy Europai Fejedelmek ed-
 gyeztenek volna-meg', és az író azt erősíti, hogy

a' békefélegnek helyre állásával az Európai nagyobb koronás fejek ennek végben viteléhez foguának kezdeni, és arra vinnék egész Európát, hogy annak Keresztény fiai soha egymás ellen fegyvert nem foguának. Ekkor lenne a' bölög idö — ekkor kapna egész Európa valóságos Keresztényi formát magának — ekkor lennének az Európai minden nemzetek egy egy mást szerető *Krisztus* famillájává. — De mit akarunk? háboru van. A' Pruszszus, az Orosz, és a' Tsászár a' Lengyel széleken mozognak — Tseh és Morva-országok-felé nyomúlnak — Az Orosz Követ el-ment Varsóból — ha tsak mind ezek arra nem tzeloznak, hogy ezen 3 Udvarak öízve kaptsolják magokat — és a' mint némellyek vélekednek, a' Lengyel Koronát a' z-dik Pruszszus Pritzinek fejére tegyék, ki annakutánna egy *Florentzai* Hertzeg-Kissalzfzonyt végyen magának feleségül — és még más kis országbeli tserétskéek-is fognának esni. — Mások pedig Lengyel-országnak el-olzfztásán semmit sem láttatnak kételkedni, és azt állítják, hogy a' Tseh-országi készület tsak a' politikát takaró paláft volna. — De ha ez ugy volna — miért adot a' Pruszszus fegyvert a' Lengyeleknek — miért kapott más zenebonás nemzet 6000 legényre való kész fegyvert az útban magának — miért vagynak az ágyukkal rakott szekerek most-is a' Leopold-városában Tseh-ország-felé ruddal álva — a' Konstantzinápolyban lévő némely Ministerek miért nem nyomják ezt a' kengyel vasat? Az idö tefz minket mind ezekről böltsékké.

Egy Konstantzinápolyból Frantzia-országba érkezett Levél azt erőfíti, hogy azon 1178 Tsászári fogjak közzül 578-an meg-hóltanak, 76-an a' török hajókra adattanak, és a' *Banja* nevü fogságban tsak 342-en taláttatnának, és a' törökök ezeknek-is által-tseréltetésekét kérnék.

Egy Levélben 7 Jutalom alatt feltett kérdéseket így találunk: — „Vallyon méllyik jobb eszköz, a' viz-é vagy a' bor, valamely beteg iránt tétetendő

tanátsban öszve-hivatott Orvasok' értelmeinek 's különböző ítéleteiknek meg-edgyeztetésére? — Ha egy Magnificus Rector a' társaságból ki-rekesztetik, lehet e' hozzá az után az Univerfitás szolgájának udvarolni menni? — Ha valamely Univerfitásban p. o. Pesten, két Professorok, ugyan azon dolog felett, két különböző értelmekeket tanítanak, nem kellene é az Univerfitásnak polgári eszközöket fordítani, ezen tudósoknak egy értelemre való hozzá-sára? — Tulajdonithat-é magának a' Salamánka-béli Univerfitás, valami más Univerfitás felett való elsőséget, azért, mivel Donquixot ott tanult? — Vallyon a' Theologusoknak sok veszekedéseit, nem lehetne é, valami jó erős purgátzióval belölkök ki-kergetni? — A' Prokátoroknak jó lenne-é tsak akkor fizetni, mikor pert nyernek, az Orvasoknak pedig, mikor valakit meg-gyógyítanak? 's nem jó lenne-é, mikor vesztenek, őket-is mint másokat büntetés alá vetni? — Nem jó lenne-é utoljára a' Tanátsofoknak-is tsak ugy fizetni, ha jól és hasznoson tanátsoznak, 's ha pedig másként tselekesznek, őket-is mint másokat meg-büntetni.

Elegyes Jegyzések.

Mely lábra állott légyen Hazánkban a' Nemzeti öltözet mind a' Ferfiui, mind az afizonyi nemesnézve, gyönyörűséggel lehet a' tudósító Levelekdől olvasni. — *Neograd* és *Honth* vármegyéknek tiszta-viselei, a' gyűlés alkalmatosságával kezdik gy másnak szemére hányni — hogy a' te Feleléd-is Német bobítás — a' te Leányod-is *Bofánás* s. t. Anyjára mene a' dolog végre, hogy ezen N. Vármegyéknek Tiszta-Urai meg-edgyezének, azon, hogy edgyik-is tovább a' maga Háza-népének idegen öltözetet viselni meg-ne engedje — s szovaknak-is állanak; mert házokhoz érkezvén ki ki a' maga Felelégének és Leányának fejekről a' pokhálos-tornyokat le-tépvén, meg-parontfolák, hogy többeg idegen köntölt, tsak egy gallért-is magakra rakni

rakni meg-ne próbálják. — Pesten vóltanak ezed a' Fárságon ollyon bálak és mulattifagos gyülekezetek, a' hová tsak egy idegen gallért-is bé-nem botfátottanak, akár kie lett legyen az. — Amanagy szivü és az ő Jobbágyai eránt tett sokszori jó-teménnyciröl már a' *Kurirban*-is elmeretes buzgó Hazafi T. *Palinyi Inhay Baldifár* Ur, a' Jan. 27 d-ikén tartott N. Vasvármegyei gyülésben meg-jelenvén, a' gyülésnek el-bomlala után meg-vesz egy sereg régi Magyar süveget, (Tsákó) Jobbágyait öszve hivatja, és kinek kinek fejéből a' kalapat el-vevén, maga költségén süveget adott azoknak fejekre. — Az effélékből meg tesszik, hogy találtatnak még ollyon eredeti érdemes Hazafiak, kik a' magok nemzetjeket hajdoni öltözetekben ismeretik.

Végső jegyzések. Már a' múlt Vasárnap job-batskán érezvén magát ő Felsége, szünte meg-engedtetik vala, hogy a' mulika és más mulattifagok szabadak legyenek; azonban történék, hogy ő Felsége Hétfőre virradolag olly temiesen érzi vala magát, hogy reggeli 8 és 9 óra között az utolsó kenettel el-élteték. — *Ersébeth H.* Alszony szerezésesen egy Hé-tzeg fit szült. — A' nagy vendégek minden órák érkezek Bétsbe. — F. M. L. *Orosz és Fefferkorn* valamint a' *Barkó* sergebéli *Obelier Képiró* Ur, fizetés mellett, nyugalomra léptenek.

Ezen hónapnak 12-dikétől fogva minden nap jönnek a' seregek alólról. Már a' Gránátérosok közzük is némely Batalionak meg érkeztenek, és a' Magyar Gránátérosfágot várjuk a' héten Bétsbe. — Azok a' Hazánkbeli utazók, kik Bétsben a' *Ku* — — — pénzt vettenek költsön, és még eddig nem-hogy meg-fizették volna, hanem még nem-is jelentik magokat — akár Regementeknél akár hól legyenek jelentsék magokat, és Mártziusnak végére fizelsenek mert különben a' háládatlanság kúrtyével fogja őket a' Kurir név-szerint ki kürtölni. (— — —)